

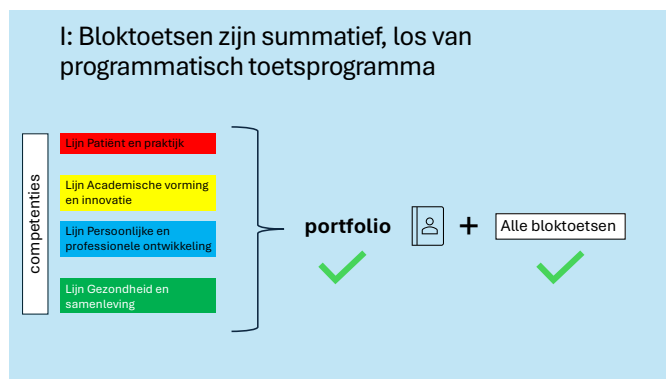
Aantekeningen ontwikkelgesprek Bachelor Geneeskunde VU

10 april 2025 13.30 – 14.30

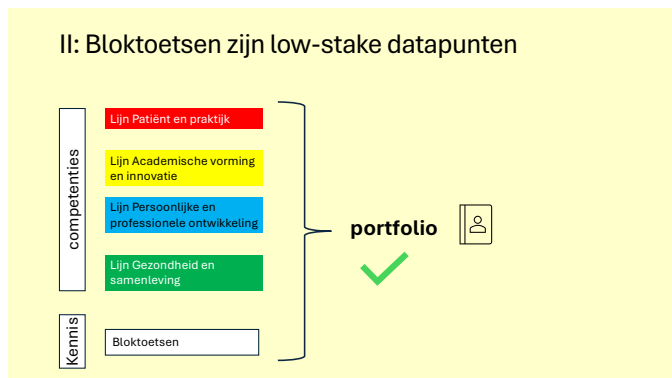
De opleiding geeft een korte introductie op de ontwikkelvragen die zij met het panel wil bespreken. Momenteel is de opleiding in de ontwerpfase van de curriculumherziening en wordt er nagedacht over hoe zij invulling wil geven aan de toetsing in het nieuwe curriculum. Uitgangspunt is dat de competentieontwikkeling centraal moet staan. Het dilemma waar de opleiding nu mee worstelt is: **Hoe gaan we de kennisdomeinen toetsen?**

Er zijn verschillende mogelijke scenario's uitgewerkt, allemaal met eigen voor- en nadelen.

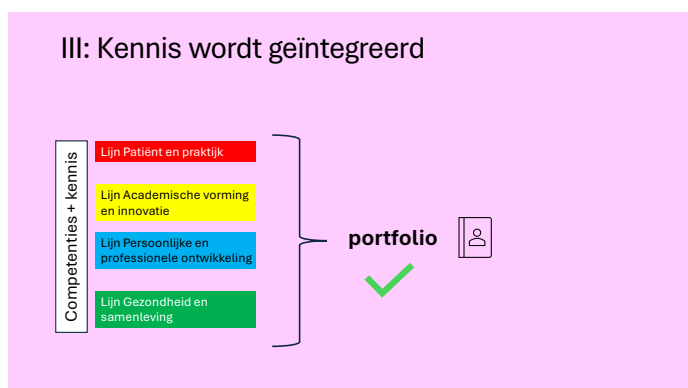
Scenario I:

Scenario II:

Scenario III:

De opleiding geeft aan dat competentieontwikkeling (vanuit de 4 leerlijnen) centraal moet staan. Tegelijkertijd is natuurlijk een bepaalde mate van kennis vereist. De vraag is: hoe kunnen we het zo inrichten dat we competentiegericht opleiden, maar studenten tegelijkertijd ook het benodigde kennisniveau bereiken? Het Raamplan bevat 7 competentiedomeinen en 24 kennisdomeinen.

Moeten alle kennisdomeinen per se getoetst worden?

Het panel geeft aan dat kennis integraal onderdeel is van welke competentie dan ook. Er zit altijd een bepaalde mate van kennis onder een competentie. De beginvraag is: welke plaats heeft kennis in de einddoelen die de studenten moeten behalen? En wat wil je als opleiding dat studenten bereiken in hun driejarige bachelor? Welke kennis heeft de student echt nodig om een disciplinaire kijk op de wereld te ontwikkelen? Het is onrealistisch om kennis van alle specialismen te hebben. Als opleiding moet je gaan kijken: welke domeinen vinden we belangrijk? Vanuit daar gaan wegstrepen en focus aanbrengen.

Bij deze kennisdomeinen moet je vervolgens gaan nadenken wat het gewenste eindniveau is. Je kan onmogelijk alles weten, daarom moet je als opleiding besluiten tot welk niveau je die kennis wil toetsen.

Het panel benoemt dat toetsen wel essentieel is om kennis te vergaren: studenten hebben over het algemeen een stimulans / stok achter de deur nodig. Kennistoetsen laten tevens goed zien hoe het met de kennis van de student is gesteld. Dus om inzicht te krijgen in het niveau van studenten, en vooral om studenten inzicht te geven in waar ze staan en waar eventuele hiaten zitten, is het noodzakelijk om kennis te toetsen, los dan wel als expliciet onderdeel van bredere toetsing. Het is aan de opleiding om een keuze te maken hoe die toetsing vorm krijgt: toetsen we de kennisdomeinen formatief, low-stake of summatief? Je kan dit op veel manieren vormgeven.

Wat kan de rol van de voortgangstoets zijn?

De voortgangstoets gaat puur over medische kennis. Op dit moment zit de voortgangstoets alleen in het derde jaar. In tegenstelling tot veel andere faculteiten, waar de voortgangstoets ook al in jaar 1 wordt afgenomen. Dit zou je als VU ook kunnen doen, maar de VGT is bij uitstek bedoeld om de groei in kennis over langere tijd te monitoren, niet als prikkel / stimulans voor verwerving van kennis die module-specifiek is, of lastig(er) te toetsen in een voortgangstoets.

Wat is het beste scenario om kennis te toetsen in een ontwikkelingsgericht toetsprogramma?

De opleiding licht toe dat het huidige curriculum niet ideaal is ingericht qua toetsing. Na elk blok van 4 weken wordt een toets afgenomen. Je merkt dat de kennis niet goed beklijft bij studenten. In het nieuwe curriculum zal gewerkt worden met 4 leerlijnen, waar vervolgens inhoud aan gegeven moet gaan worden.

Het panel geeft aan dat als je de blokken en lijnen echt wil integreren, dat je dan de toetsing niet uit elkaar moet trekken. Dus eigenlijk is scenario I niet geschikt.

Idee kan zijn om bij de verdere vormgeving van het curriculum te starten vanuit een complex probleem waar je kennis (en de competenties) aan koppelt. Je kan bachelorstudenten best aan de slag laten gaan met uitdagende complexe taken: met goede begeleiding kunnen zij dit aan. Hiermee stimuleer je 'deep learning'. Real world problems kunnen motiverend werken: dit zien we ook terug bij de studentenpoli. Je hoeft studenten hierbij overigens niet altijd direct vanuit de complexe taak als arts te laten redeneren: dit kan ook iets maatschappelijks zijn, als opbouw naar die complexe taak.

Competenties an sich zijn moeilijk te toetsen, om zicht te krijgen op competenties moet je deze laten zien in observeerbare – en daarmee dus toetsbare - (deel)taken. Feedback die studenten krijgen op uitgevoerde taken kan worden opgenomen in een portfolio – net als in de master. Als het gaat over feedback op kennis, dan lijkt het zinvol specifiek daarvoor ontworpen toetsen in te zetten, zodat student en opleiding inzicht krijgen in het kennisniveau van de student. Het is van belang dat je iets inbouwt in het programma waardoor studenten daadwerkelijk iets met die feedback gaan doen. Als je kiest voor programmatisch toetsen, dan is het advies om de (kennis)toets onderdeel te laten zijn van het toetsprogramma, waarin je de student (al dan niet onder begeleiding) laat reflecteren op de uitkomsten: wat betekent dit nou eigenlijk voor mijn ontwikkeling tot arts? Dus niet kennis apart summatief toetsen, dat zou haaks staan op een programmatische toetsvisie.

Tot slot moedigt het panel de opleiding aan om na te denken over wat zij zouden kunnen doen met technologische ontwikkelingen meer betekenisvol te toetsen. Is er software beschikbaar zodat je het anywhere anytime kan gebruiken, meer gepersonaliseerd? Zou het mentoraat hier een rol in kunnen spelen?

Dilemma 2: keuzeruimte en competentieontwikkeling

Er zijn voor de opleiding verschillende mogelijkheden als het gaat om de plek van de minor / keuzeruimte in de opleiding. Er zijn wederom verschillende oplossingsrichtingen denkbaar, met verschillende (praktische) voor- en nadelen. De vraag die hierbij speelt is **of je in 20 weken in semester 3.2 voldoende datapunten kunt verzamelen om vast te kunnen stellen of de student de competenties tot op eindniveau heeft ontwikkeld?**

Het panel benoemt dat de student de beoogde competenties in 3 jaar ontwikkelt, gedurende de hele opleiding. Je hoeft als student niet per se aan het einde van de opleiding pas alles op eindniveau aan te tonen.

Oplossingsrichting 2 'kortere keuzeruimte' wordt niet als oplossing gezien.

Je wil idealiter als opleiding studenten de ruimte geven om te kiezen: ga ik voor verbreding of voor verdieping? Omdat er in de keuzeruimte ook competentieontwikkeling plaatsvindt, is de vraag of de precieze plaats in het curriculum veel uitmaakt. Maar als je het als opleiding belangrijk vindt om studenten buiten de eigen discipline te laten kijken, is het wel een belangrijk argument om aan te sluiten bij de planning van de VU, zodat je studenten die mogelijkheid kan geven. Een van de slogans van de opleiding is 'welke dokter wil jij worden'. Als je de minor gaat inkorten, ontnem je studenten een mogelijkheid om daadwerkelijk eigen invulling te geven aan hun studieprogramma, en daarmee aan welke dokter zij willen worden.

Het zou zonde zijn als studenten keuzes maken die direct aansluiten bij de richting die ze op willen (in geval zij dat al helder hebben). Je wil ze de ruimte gunnen om iets totaal anders te doen, in plaats van dat ze alvast gaan voorsorteren. Dat pleit er eigenlijk meer voor om de minoren interdisciplinair aan te bieden en minder naar de traditionele disciplines binnen de geneeskunde te kijken.

Je zou het ook wat losser kunnen benaderen: mag een student eigen leerdoelen hebben? Moet je als opleiding vastleggen wanneer en hoe de student dit precies moet laten zien? Je zou vanuit de gedachte van zelfregulerend leren studenten de vraag kunnen stellen: aan welke competenties heb je

tijdens je minor gewerkt? Laat ze uitleggen hoe dit bijdraagt aan hun ontwikkeling als arts. Ga zitten op de reflectie van de student: hoe helpt dit jou om de dokter te worden die je wil zijn?